

**KOSOVO LOCAL
GOVERNMENT
INSTITUTE**

STRATEGJIA 2023-2030

Promovim, Dialog dhe Zhvillim

Përmbajtja:

Hyrje.....	4
Analiza e problemeve	5
Vizioni.....	6
Misioni.....	6
Shtyllat e Intervenimit	6
Metodologjia	7
Objektivi i përgjithshëm	7
Ndikimi	7
Plani i Financimit	24

Hyrje

Duke parë këto ngecje dhe dinamikat e ulëta, pengesat me të cilat po përballlet qeverisja lokale, mungesën e një reforme serioze për t'i dhënë funksionalitet decentralizimit në komunë, Instituti Kosovar për Qeverisje Lokale (KLGJ) vlerëson nevojën për një intervenim direkt, fushë për fushë dhe sektor për sektor në qeverisjen lokale. Për më tepër, kjo vjen si rrjedhojë e mungesës së ndryshimeve në ligjet bazike dhe atyre sektoriale për t'i hapur rrugën një zhvillimi strategjik dhe të qëndrueshëm të nivelit lokal.

Strategjia e KLGJ-së është në harmoni me Strategjinë për Qeverisje Lokale 2016-2026 dhe Programin Nacional për Zhvillim Ekonomik Lokal 2030 si dhe Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm dhe Agjendën (2030) dhe zhvillimet rajonale dhe trendët ndërkombëtare. KLGJ ka analizuar në rrafshin vertikal dhe horizontal funksionimin e qeverisjes lokale, duke ofruar propozime për intervenim. Kjo qasje, bazohet në informacione të përmbledhura nga puna e KLGJ-së, nga dokumentet relevante vendore dhe ndërkombëtare, dokumentet strategjike, politikave/legjislacionit në sektorët relevantë.

Ky dokument strategjik ka dy shtrirje kryesore: e para, rritja e potencialit të Institutit KLGJ, për t'i shërbyer avancimit të fushës së qeverisjes lokale, dhe e dyta, përfshirja direkt në intervenim së bashku me akterët (institucionet qendrore dhe komunat), partnerët/donatorët, organizatat e shoqërisë civile në nivelin lokal, donatorët e fushës dhe ekspertët.

Strategjia vendos fushëveprimin në tri fokuse: Promovim; Dialog dhe Zhvillim.

- **Promovimi** – rritja e paraqitjes së fushës së qeverisjes lokale në disa rrafshje: tek institucionet qendrore, partnerët zhvillimorë, shoqëria civile dhe media, profesionistët dhe studiuesit si dhe te qytetarët në përgjithësi.
- **Dialogu** – pozicionimi në një rol ndër-lehtësues (interlokutor) në mes akterëve për të rritur potencialin, sinergjinë dhe fokusin për avancimin e qeverisjes lokale.
- **Zhvillimi** – një rol i përshpejtuesit të proceseve reformuese, ndërmarrjes së iniciativave zhvillimore në segmentet kyçe të qeverisjes lokale, si politikat/legjislacionit, dokumentet strategjike, mekanizmat si dhe ndërveprimi mes akterëve për të shtyrë përpara agjenda të përbashkëta. Duke përfshirë në një bosht edhe partnerët zhvillimorë, ekspertizën lokale dhe rolin e shoqërisë civile.

Në këtë dokument strategjik, Instituti KLGJ shtrin intervenimin/kontributin në disa nivele dhe dimensione, duke përfshirë: Komunikimin ndër-qeveritar; funksionimin brenda komunal; shërbimet administrative dhe publike dhe financimin e komunave. Nëpërmjet kësaj analize, ofron pikëpamjet e KLGJ-së, për statusin aktual të funksionimit të qeverisjes lokale, si dhe fushat për intervenim nga aktorët.

Analiza e problemeve

Një dekadë pas decentralizimit (2008), qeverisja lokale në Kosovë ende nuk është konsoliduar plotësisht. Përkundër përpjekjeve të institucioneve, partnerëve ndërkombëtarë dhe aktorëve civilë, qeverisja lokale vazhdon të përballet me sfida strukturore në sërë paku pesë dimensione: *i. në mungesën e harmonizimit të legjislacionit (kolezioni dhe ambiguiteti); ii. në mekanizmat e dobët koordinues në të gjitha nivelet iii. në mungesën e një qasje strategjike komunale karshi zhvillimit dhe financimit të qëndrueshëm; iv. e ranguar ulët në agjendën kombëtare; v. në mos ndërveprimin e aktorëve lokalë.*

Mungesa e harmonizimit të legjislacionit - Referuar analizave paraprake në 32 komuna të Kosovës, del se komunat përballet me vështirësi të shumta në zbatimin e ligjeve për të cilat janë përgjegjëse¹. Sfida të tilla janë të identifikuar edhe në dokumente tjera relevante siç është Strategjia për Vetëqeverisje Lokale (2016-2024)², ku thekson nga mungesa e harmonizimit horizontal dhe vertikal si dhe në plotësimin e legjislacionit sekondar janë paraqitur sfida. Këtë e konstaton edhe Raporti i Progresit, ku ndër të tjera theksohet se pushteteve lokale u janë dhënë më shumë kompetenca edhe pse burimet e tyre njerëzore dhe financiare shpesh janë të pamjaftueshme.

Mekanizmat e dobët koordinues në të gjitha nivelet - Kjo nënkupton fuqizimin e mekanizmit të konsultimit, përfshirjes dhe bashkë-krijimit të politikave me aktorët lokalë. Në veçanti, duke fuqizuar mekanizmat aktualë si: Këshillat e Fshatrave dhe Lagjeve; Komitetet Konsultative Profesionale dhe Komitetet Sektoriale në Kuvend. Njëkohësisht, duke ndërtuar trupa joformalë të konsultimit dhe koordinimit dhe agjenda të përbashkëta të veprimit me akterët lokalë.

Mungesa e një qasje strategjike karshi zhvillimit dhe financimit të qëndrueshëm - Në mënyrë që komunat të kthehen në gjenerator të zhvillimit të qëndrueshëm dhe rritjes së mirëqenies qytetare, duhet të rriten aftësitë e përgjithshme të administratës komunale, në veçanti të mbështeten sektorët strategjikë. Fuqizimi i kapaciteteve komunale shtron nevojën për të hyrë në partneritet me sektorin lokal privat përkitazi me planifikimin e programeve për zhvillimin lokal ekonomik dhe me ekzekutimin e projekteve, zbatimin e projekteve të ndihmesës specifike teknike, të financuara dhe të zbatuara së bashku me sektorin lokal publik dhe atë privat.

Rangimi i ulët i qeverisjes lokale në agjendën nacionale - Strategjia për Vetëqeverisje Lokale (2016-2016) konsideron se mungesa e koordinimit ndër-institucional, marrëdhënive ndërmjet nivelit qendror dhe lokal, sjellin vështirësi në funksionimin e qeverisjes lokale.³ Raporti i Progresit konstaton se pabarazitë e konsiderueshme midis komunave vazhdojnë. Po ashtu, edhe kufizimet e burimeve njerëzore dhe financiare vazhdojnë të ndikojnë negativisht në aftësinë e komunave për të realizuar mandatet e tyre.⁴ Në mes tjerash, konsiderohet se përveç transfereve të rregullta në formën e një granti të përgjithshëm, komunat marrin fonde të konsiderueshme për investime kapitale sipas gjykimit të ministrive të linjës.⁵ Në analizën për nivelin e zbatimit të Marrëveshjes për Stabilizim Asocim (MSA)

¹ Po aty

² https://mapl.rks-gov.net/wp-content/uploads/2017/08/Strategjia_liber_tri-gjuhe_finale-2016.pdf

³ https://mapl.rks-gov.net/wp-content/uploads/2017/08/Strategjia_liber_tri-gjuhe_finale-2016.pdf, f.25

⁴ Raporti i Progresit për Kosovën (2020) faqe 20

⁵ Po aty

nga komunat, përkundër rolit konstatohet se Ministria e Integrimit Evropian (MIE) nuk ka ndërtuar komunikim me udhëheqësit e Zyrave për Integritime.

Ndërveprimi i ulët i akterëve lokalë - Demokracia lokale konsiderohet mekanizëm kyç i ndërveprimit të aktorëve. Fuqizimi i kapaciteteve komunale shtron nevojën për të krijuar partneritetet në mes të aktorëve lokalë privat, përkitazi me planifikimin e programeve për zhvillim ekonomik lokal dhe me ekzekutimin e projekteve, zbatimin e projekteve të ndihmesës specifike teknike, të financuara dhe të zbatuara së bashku me sektorin lokal publik dhe atë privat. Për më tepër, përpjekjet sinergjike të ndërmarra nga akterët lokalë forcojnë zhvillimet lokale. Mbi këtë, supozohet se inputi i tyre për të zgjedhur problemet lokale do të ketë më shumë rëndësi në rast se ka komunikim efektiv. Shkëmbimi i pikëpamjeve, ideve dhe eksperiencave në nivel lokal mund të sjell ekspertizën e duhur, në të njëjtën kohë kuptim të plotë, angazhim dhe mbështetje.⁶

Vizioni

Ne aspirojmë në një Institut (KLGJ) që i shërben konsolidimit dhe forcimit të qeverisjes lokale në Kosovë, nismave rajonale dhe proceseve integruese evropiane. Duke kontribuar aktivisht në forcimin e kapaciteteve, praktikave dhe modeleve në fushën e qeverisjes lokale. Për t'u kthyer në ndërlehtësues dhe katalizator i politikave të avancuara të qeverisjes lokale.

Misioni

Instituti KLGJ, për mision ka rritjen e efikasitetit të qeverisjes lokale, ngritjen e pjesëmarrjes qytetare në vendimmarrje, përkrahjen e politikave publike lokale si dhe decentralizmin funksional në nivel komunal.

Vlerat dhe parimet

KLGJ është organizatë e specializuar në fushën e qeverisjes lokale - themeluar në vitin 2008, me ekspertizë të konsoliduar në fushën e qeverisjes lokale, ndërtimit të kapaciteteve, kontributit në politika dhe legjislacionit.

KLGJ, ka parim udhëheqës – para çdo kontributi, ne ofrojmë shembullin tonë. KLGJ qëndron mbi vlerat e profesionalizimit, barazisë, jo diskriminimit, transparencës dhe llogaridhënie efektive, konsolidimit të demokracisë lokale si dhe sjelljes së invoacionit në fushën e qeverisjes lokale.

Shtyllat e Intervenimit

- **Promovimi** – rritja e prezencës dhe paraqitjes së fushës së qeverisjes lokale në të gjitha dimensionet politike, shoqërore dhe ekonomike;
- **Dialogu** – forcimi i dialogut si metodologji dhe mjet për të avancuar politikat dhe zhvillimin e qeverisjes lokale;

⁶https://www.klgi-ks.com/repository/docs/142_udhezues_komunikimi_efektiv_i_komunave_me_akteret_lokal.pdf

- **Zhvillimi** – fuqizimi i koordinimit dhe bashkëpunimit në mes aktorëve për të vendosur në qendër zhvillimin e qeverisjes lokale.

Metodologjia

- **Qasja:** Institutit KLGI në zbatimin e strategjisë përdor këto qasje: e para, përkrahja e qendrës për të avancuar politikat lokale; e dyta, përfshirja e komunave në proceset kyçe të politikave nacionale; e treta, forcimi i bashkëpunimit mes aktorëve lokalë dhe e katërta, një rol pro aktiv i KLGI-së për të ndër-lehtësuar proceset dhe përsheptuar zhvillimet në fushën e qeverisjes lokale.
- **Shtrirja:** Programet dhe intervenimet e KLGI-së shtrihen: në ofrimin e ekspertizës, në avancimin e politikave dhe legjislacionit; në forcimin e dialogut në mes të gjitha niveleve të qeverisjes; në rritjen e kapaciteteve, praktikave dhe modeleve në komuna; si dhe një rol i vazhdueshëm në ndërtimin e sistemeve të integruara, me përfshirjen e aktorëve lokalë dhe partnerëve zhvillimorë.
- **Mjetet:** Për të zbatuar objektivat strategjike, do të vendosen në dispozicion këto mjete: përfshirja e ekspertizës në intervenim; tryeza, debate, promovime; trajnime të avancuara, punëtori dhe shkëmbime rajonale; rrjete, platforma dhe metodologji/udhëzues; si dhe inovacion dhe sisteme digjitale.

Objektivi i përgjithshëm

Përmes kësaj strategjie, Instituti KLGI synon fuqizimin e qeverisjes lokale, nëpërmjet avancimit të dialogut dhe politikave ndër-institucionale, ngritjes së kapaciteteve, rritjes së rolit të komunave, nxitjes së digjitalizimit dhe inovacionit si dhe forcimit të bashkëpunimit rajonal.

Ndikimi

Strategjia parasheh të zhvillojë një proces të mirë informuar dhe gjithëpërfshirës të konsultimit, me ekspertizën e nevojshme për zhvillimin e politikave dhe legjislacionit.

Ndër të tjera, KLGI synon të:

- Ris dialogun, koordinimin dhe bashkëpunimin ndërinstitucional, duke çuar në një koordinim, përkrahje dhe pronësi më të madhe të komunave në politika dhe legjislacion, duke lehtësuar përmbushjen e mandatit të tyre dhe duke i shërbyer zhvillimit të qëndrueshëm.
- Ris kapacitetet dhe praktikat e zgjeruara për të bërë planifikim të qëndrueshëm komunal si pjesë integrale të qeverisjes lokale, duke u mundësuar komunave për të arritur progres të rëndësishëm në lidhje me funksionalitetin e tyre.
- Rangoj qeverisjen lokale në prioritetet më të larta të qeverisë dhe publikut, përmes avokimit dhe promovimit të komunave, si dhe përfshirjes së vazhdueshme të aktorëve. Diskursi publik dhe mediatik të ketë interes dhe vëmendje të shtuar për komunat.
- Të integrojë proceset e digjitalizimit dhe inovacionit në agjendat nacionale nga politikbërësit dhe vendimmarrësit. Të integrojë komunat në procese dhe të adresojnë qasjen e tyre. Komunat të adaptojnë dhe harmonizojnë strategjitë e tyre për inovacion dhe qeverisje të mirë në frymën e politikave evropiane, duke përfshirë edhe adaptimin e veprimeve dhe modeleve të përshtatura me kontekstin.

- Të ndërtojë një nivel të ri të dialogut dhe komunikimit në Kosovë dhe vendet e rajonit, duke avancuar nismat e përbashkëta, ndarë në mes veti përvojat dhe praktikat dhe duke bashkuar sinergjitë në iniciativa dhe procese të përbashkëta, duke përfshirë edhe ato integruese.

Problemet dhe objektivat:

Instituti KLGJ, referuar analizës së gjendjes, bazuar në Strategjinë për Vetëqeverisje Lokale (2016-2026), synon të realizojë një intervenim të strukturuar në mbështetje të institucioneve, për avancimin dhe fuqizimin e qeverisjes lokale në Kosovë. KLGJ synon që nëpërmjet pesë (5) komponentëve të ndërlihdura, të kryejë një intervenim të strukturuar në arritjen e objektivit kryesor.

Objektivat Strategjik:

- **Problemi 1:** Mungesa e harmonizimit të legjislacionit, kolezioni dhe ambiguiteti

Objektivi strategjik 1: Rritja e pronësisë së akterëve lokal në proceset e politik-bërjes dhe fuqizimin e qeverisjes lokale;

Në mungesë të mekanizmave të dialogut dhe komunikimit ndër-institucional, mund të rritet hendeku dhe zbatimi i pjesshëm dhe i paqartë i politikave/legjislacionit. KLGJ vendos në pah nevojën për hartimin e politikave/legjislacionit sekondar që t'i definojë qartë obligimet për komunat. Konsultimi paraprak, duhet të forcohet në veçanti nga ministria përgjegjëse dhe ministrinë sektoriale me komunat në analizimin dhe harmonizimin e legjislacionit për ta shmangur ambiguitetin.

Pikëpamja e KLGJ-së

KLGJ, vendos në pah nevojën për tri dimensione kyçe në këtë segment:

- i. Qartësimi i legjislacionit, politikave dhe llogaridhënies;
- ii. Mekanizma ndër-institucionalë për komunikim efektiv; dhe
- iii. Përfshirja e partnerëve në agjendën lokale.

Propozimet e KLGJ për intervenim:

Konsolidimi i mekanizmave të konsultimit dhe komunikimit - Qeveria, komunat dhe aktorët tjerë duhet të propozojnë/hartojnë një qasje për forcimin e dialogut dhe komunikimit ndër-qeveritar dhe agjendë veprimi.

Ndërtimi i sistemit të integruar ndër-qeveritar - Qeveria dhe komunat, në kuadrin e vendim-marrjes, duhet të hartojnë një sistem të integruar të vendimmarrjes, duke përfshirë edhe kalendarin e veprimeve kyçe ndër-institucionale.

Konsultimi me partnerët zhvillimorë - Në agjendën e veprimit, konsultimi dhe koordinimi me partnerët zhvillimorë, do të duhej të forconte kohezionin dhe fokusin e mbështetjes.

Hapat:

Shtylla 1: Konsolidimi i mekanizmit të konsultimit dhe komunikimit

Komponenti 1: Përfshirja e Komunave në diskutimet rreth politikave dhe në hartimin e ligjeve, si dhe në komunikimin e përgjithshëm ndërqeveritar, duke përfshirë hartimin e një plani të veprimit për pjesëmarrjen e komunave në politikë-bërjen e nivelit qendror;

Komponenti 2: Fuqizimi i rolit të autoriteteve të përfaqësimit të komunave, në adresimin e çështjeve vitale për komunitat;

Shtylla 2: Ndërtimi i sistemit të integruar ndër-qeveritar;

Komponenti 1: Ndërtimi i sistemit të integruar në hartimin, zbatimin e politikave për nivelin lokal për të shmangur copëzimin e politikave dhe buxheteve;

Komponenti 2: Hartimi i agjendës së përbashkët dhe kalendarit të vendim-marrjes ndër-institucionale;

Shtylla 3: Konsultimi me partnerët zhvillimorë;

Komponenti 1: Në hartimin e agjendës për qeverisjen lokale të përfshihen edhe partnerët zhvillimorë dhe shoqëria civile;

Komponenti 2: Harmonizimi i veprimeve, në mes mekanizmave institucional, partnerëve zhvillimorë dhe shoqërisë civile.

- **Problemi 2:** Mekanizmat e dobët koordinues në të gjitha nivelet;

Objektivi strategjik 2: Përfshirja pro-aktive në forcimin e mekanizmave, avancimin e proceseve dhe ndërtimin e praktikave të qëndrueshme në nivelin lokal;

Kapacitetet dhe praktikatat e zgjeruara për të bërë planifikim të qëndrueshëm komunal si pjesë integrale të qeverisjes lokale janë rritur, duke u mundësuar komunave për të arritur progres të rëndësishëm në lidhje me funksionalitetin e tyre. Një nga fushat e intervenimit të parapara janë konsolidimi i mekanizmave të konsultimit dhe komunikimit ku qeveria, komunitat dhe aktorët tjerë duhet të propozojnë/hartojnë një qasje për forcimin e dialogut dhe komunikimit ndër-qeveritar dhe agjendë veprimi.

Pikëpamja e KLGJ

KLGI, vendos në pah nevojën për pesë (5) dimensione kyçe në këtë segment:

- i. Ndikimi i lartë partiak në administratën lokale;
- ii. Mungesa e vlerësimit dhe planeve për organizim/sistematizim dhe reforma;
- iii. Mungesa e një plani për sistematizim, kapacitete dhe reforma;
- iv. Problemet në funksionimin e ndërmarrjeve publike lokale;
- v. Ndërlidhja e dobët e sistemeve dhe vargu i gjatë i proceseve dhe procedurave.

Megjithatë, për komunitat janë së paku pesë (5) sfida kyçe, që duhet të vlerësohen dhe të prodhohen zgjidhje sistematike:

Propozimet e KLGJ-së për intervenim:

Ndikimi i lartë partiak në administratën lokale - Kjo paraqet sfidën kyçe qoftë në operacionalizimin e veprimeve komunale, por edhe të llogaridhënies efektive. Aktualisht, drejtorët e emëruar politikë, kanë rol të lartë në administrimin e administratës komunale në dikasteret përgjegjëse. Ndërkaq, kryetari është autoriteti kryesor ekzekutiv, duke shërbyer edhe si Zyrtari Kryesor Administrativ⁷. Kjo, në rastet e ministrive apo agjencive të pavarura është përgjegjësi e sekretarëve, apo kryeshefave, që janë pjesë e shërbimit civil.

Mungesa e vlerësimit dhe planeve për organizim/sistematizim dhe reforma - Ndonëse pakoja e ligjeve të administratës publike është miratuar, megjithatë ende mungon një strategji, apo plan veprimi për administratën komunale. Bazuar në Ligjin për Vetëqeverisje Lokale, komuna mund të nxjerrë rregullore për organizimin e brendshëm të administratës komunale, por kërkohet ende avancim i proceseve për të arritur deri te një rezultat i qartë.

Mungesa e një plani për sistematizim, kapacitete dhe reforma - Pavarësisht kontributit dhe angazhimit të mekanizmeve institucionale, donatorëve dhe organizatave të shoqërisë civile, procesi i trajnimeve për ngritjen e kapaciteteve mbetet i fragmentuar. Së voni, Ministria përgjegjëse për Pushtet Lokal dhe komunat janë duke hartuar një plan për vlerësimin e nevojave për trajnime, megjithatë sfiduese mbetet inkorporimi i trajnimeve paraprake në vlerësim. Pozitive mund të vlerësohet rregullativa për klasifikimin e vendeve të punës⁸, përkatësisht ngritja në detyrë, që vlerëson deklarin e trajnimeve. Po ashtu, edhe te vlerësimi i stafit, bazuar në rregullativën për vlerësimin e rezultateve në punë⁹ parashihet mekanizmi i vlerësimit të nevoja të trajnimit.

Problemet në funksionimin e ndërmarrjeve publike lokale - Ofrimi i shërbimeve publike komunale, mbetet kompleks. Përkundër që legjislacioni aktual, Ligji për Vetëqeverisje Lokale dhe Ligji për Ndërmarrje Publike, e mundëson themelimin, procedurat dhe qëndrueshmëria mbetet sfiduese. Aktualisht, procedura e themelimit, është e varur në shumë procedura dhe mekanizma. Ndërkaq, funksionimi (qëndrueshmëria), mbetet problematike. Praktika rajonale, tregon se funksionimi i veçantë i ndërmarrjeve, është i vështirë dhe kanë kaluar në modelin holding (të kombinuar/ndërlidhura).

Ndërlidhja e dobët e sistemeve dhe vargu i gjatë i proceseve dhe procedurave - Sipas Strategjisë për Modernizimin e Administratës Publike (2015-2020), ekzistojnë rreth 100 sisteme elektronike të cilat duhet të integrohen konform Kornizës së Interoperabilitetit në Republikën e Kosovës¹⁰. Përderisa, treguesit të shërbimeve elektronike, nga Raporti i Performancës Komunale (2020) na paraqiten të dhëna për nivel jo të lartë të zhvillimit të procedurave administrative në këtë formë edhe në komuna¹¹. Si objektivë, Strategjia ka vendosur që deri në fund të vitit 2017 të integrohen 31% e sistemeve, kurse deri në fund të vitit 2020 të integrohen 81% prej tyre, ndërkaq deri në 2019, janë integruar 12% e sistemeve.¹² Referuar Raportit të Performancës së Komunave për vitin 2020, thekson se treguesit e

⁷ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2524>

⁸ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=25839>

⁹ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=25839>

¹⁰ MAP. Korniza e Interoperabilitetit në Republikën e Kosovës, 2012

¹¹ Raporti i Performancës së Komunave (2020), faqe 16

¹² https://www.institutigap.org/documents/65607_ekioskat.pdf, faqe 6

shërbimeve elektronike, na paraqiten të dhëna për nivel jo të lartë të zhvillimit të procedurave administrative në këtë formë.¹³

Hapat:

Shtylla 1: Asistenca teknike për forcimin e barazisë gjinore në administratat komunale

- Komponenti 1: Mbështetja e Agjencisë për Barazi Gjinore në organizimin e seminareve të aftësisë dhe/ ose asistencës teknike në punë për zyrtarët komunalë për çështje gjinore që të: (i) shpërndajnë dhe diskutojnë zbatimin e Ligjit për barazi gjinore; (ii) formulojnë politikën lokale dhe iniciativa për projekte në mbështetje të barazisë gjinore, dhe (iii) shqyrtimin e legjislacionit dhe normave komunale për të identifikuar mospërputhjet me ligjin për barazinë gjinore;
- Komponenti 2: Asistencë teknike për të mbështetur bashkëpunimin ndërmjet zyrtarëve gjinorë komunalë dhe organizatave të rëndësishme të shoqërisë civile.

Shtylla 2: Pjesëmarrje më e mirë e qytetarëve dhe komunikim dhe informim më i mirë i komuniteteve në nivelin lokal

- Komponenti 1: Ndiurma teknike për komunitetet në bashkëpunimin me mediat, informimin e qytetarëve për aktivitetet dhe punën e komunës;
- Komponenti 2: Ndiurma teknike për të përmirësuar shpërndarjen dhe organizimin e pjesëmarrjes së qytetarëve në takimet dhe organizimet e komunës;
- Komponenti 3: Ndiurma teknike për komunitetet dhe organizatat e shoqërisë civile, për inkurajimin e një pjesëmarrjeje më të madhe në planifikimin dhe ofrimin e shërbimeve lokale;
- Komponenti 4: Ndiurma teknike për zhvillimin e sistemeve dhe procedurave për të siguruar azhurnime me kohë dhe të rregullta të faqeve të internetit të komunave (ju lutem shikoni edhe mirëmbajtjen e faqes, të cilës i referohet edhe profili i programit mbi transparencën).

Shtylla 3: Zhvillimi i metodologjisë për monitorim të standardeve minimale të konsultimit publik

- Komponenti 1: Standardizimi dhe unifikimi i procesit të monitorimit;
- Komponenti 2: OJQ-të dhe Komunitetet bazohen në procedura dhe indikatorë të qartë për vlerësim;
- Komponenti 3: Parashihet, nxjerrje e informacion të strukturuar dhe inpute për intervenim dhe përmirësim të vazhdueshëm;
- Komponenti 4: Ndërtohet sistemi i vlerësimit dhe rangimit, si mekanizëm nxitës për avancim;

Shtylla 4: Zhvillimi i metodologjisë për monitorim të zbatimit të rregullores për fonde publike për OJQ (për komuna)

- Komponenti 1: Standardizimi dhe unifikimi i procesit të monitorimit;
- Komponenti 2: OJQ-të dhe Komunitetet bazohen në procedura dhe indikatorë të qartë për vlerësim;
- Komponenti 3: Parashihet, nxjerrje e informacion të strukturuar dhe inpute për intervenim dhe përmirësim të vazhdueshëm;
- Komponenti 4: Ndërtohet sistemi i vlerësimit dhe rangimit, si mekanizëm nxitës për avancim;

¹³ Raporti i Performancës së Komunave (2020), Ministria e Pushtetit Lokal, faqe 16

Shtylla 5: Zhvillimi i kurrikulës për ngritje të kapaciteteve të OJQ-ve për temat më lartë

Komponenti 1: Qasje e strukturuar në dhënien e informacionit, njohurive, praktikave dhe modeleve;
Komponenti 2: Koncepteve teorike; njohja me bazën ligjore dhe praktikën e modelet e avancuara;
Komponenti 3: Qasje e strukturuar për tërësinë e procesin dhe pikat kritike;
Komponenti 4: Materiale praktike për konsultim të vazhdueshëm;

Shtylla 6: Trajnimi i OJQ-ve për dy temat më lartë (trajnimi duhet të ketë fokus në zhvillim të aftësive praktike të OJQ-ve)

Komponenti 1: Trajnime; punë në grupe; stimulime të proceseve;
Komponenti 2: Shkëmbim i informacionit dhe njohurive;
Komponenti 3: Hartëzim i proceseve dhe procedurave;

Shtylla 7: Mentorim i vazhdueshëm i OJQ-ve, nisma qytetare të cilat kanë nevojë për këshillim në për procese të ndryshme avokuese, pjesëmarrje, buxhetim pjesëmarrës etj

Komponenti 1: Informacion mbi politikën lokale dhe ndryshimet në proces;
Komponenti 2: Ofrim i modeleve dhe praktikave;
Komponenti 3: Mentorim për komunikim dhe koordinim me akterët lokalë;

Shtylla 8: Zhvillimi i udhëzuesit për komunikim efektiv të komunave me akterët lokalë

Komponenti 1: Udhëzues praktik për komunikim dhe koordinim mes akterëve lokalë;
Komponenti 2: Praktika dhe modele për qasje efektive në procesin e pjesëmarrjes dhe konsultimit;
Komponenti 3: Qasje aplikative dhe forma të proceseve të pjesëmarrjes dhe konsultimit;

Shtylla 9: Punëtori me mekanizmat komunalë për avancim të formave dhe praktikave për konsultim dhe pjesëmarrje nga akterët komunalë

Komponenti 1: Prezantimi i udhëzuesit për komunikim efektiv mes akterëve;
Komponenti 2: Informacion dhe njohuri për rolin e mekanizmave komunalë në procesin e konsultimit;
Komponenti 3: Hartëzimi i proceseve dhe roli i mekanizmave komunalë, për pjesëmarrje dhe konsultim;
Komponenti 4: Materiale pune dhe praktika në avancimin e procesit të pjesëmarrjes dhe konsultimit;

Shtylla 10: Punëtori në mes akterëve për koordinim dhe ndër-veprim në procesin e konsultimit dhe pjesëmarrjes

Komponenti 1: Informacion dhe njohuri për rolin dhe ndër-veprimin e akterëve;
Komponenti 2: Shkëmbim i informacionit dhe njohurive;
Komponenti 3: Ndërtimit i rrjeteve.

Shtylla 11: Mentorim për komunat në avancimin e politikave dhe proceseve të konsultimit dhe vendimmarrjes.

Komponenti 1: Mentorim për ciklin e politikave publike për zyrtarët komunalë;
Komponenti 2: Asistencë profesionale praktikën e konsultimit me fokus grupe;
Komponenti 3: Asistencë teknike dhe profesionale për procesin e buxhetimit të përgjegjshëm gjinor.

- **Problemi 3:** Mungesa e qasjes strategjike komunale karshi zhvillimit dhe financimit të qëndrueshëm

Objektivi strategjik 3: Ndërtimi i platformave dhe programeve për fuqizimin e planifikimit strategjik dhe zhvillimor të komunave

Për ngritjen e kapaciteteve komunale dhe zhvillimin ekonomik lokal, Instituti KLGJ do t'i ndihmojë komunat duke nxitur ndihmesa në funksionimin efikas të bizneseve në komuna, siç janë: ndihmesat teknike për trajtimin e nevojave individuale për zhvillimin e biznesit dhe për identifikimin e projekteve; ndihmesat teknike për sektorin lokal të biznesit në formulimin e planeve të përbashkëta strategjike zhvillimore për sektorin publik-privat; ndihmesa teknike nga komunat në hartimin e Planeve për Investime Kapitale (PIK) në raport me bizneset dhe gjithashtu mbështetja e komunave që të krijojnë fondet e përshtatura të granteve për të financuar projektet e udhëhequra nga kërkesa dhe të paraqitura nga institucionet vendore (komuniteti lokal i biznesit, subjektet lokale të teknologjisë apo të arsimit; ose ndërmarrjet e përbashkëta publike dhe private) në sektorë të ndryshëm.

Pikëpamja e KLGJ

KLGJ, vendos në pah nevojën për katër (4) dimensione kyçe në këtë segment:

- i. Mungesa e financimit të qëndrueshëm për shërbimet sociale;
- ii. Financimi joadekuat i kompetencave të decentralizuara/centralizuara;
- iii. Mungesa e financimit të qëndrueshëm;
- iv. Financimi pa kritere nga qendra.

Mungesa e financimit të qëndrueshëm për shërbimet sociale - Qendrat për Punë Sociale ofrojnë 30-50 shërbime në nivel komunal. Këto shërbime përfshijnë mbrojtjen e fëmijëve, të moshuarve, të grupeve të cenuara, personave me aftësi të kufizuara, të trafikimit, të dhunës, etj. Prej 1999-2009, shërbimet sociale kanë qenë të centralizuara, ndërkaq prej vitit 2009 janë të decentralizuara, edhe pse një pjesë e shërbimeve dhe pagesave ka mbetur në nivelin qendror. Nga viti 2009 deri tani, Granti i Përgjithshëm ka pasur rritje dhe përkundër që shërbimet sociale janë kompetenca vetanake, gatishmëria e komunave nuk është vërejtur në financim të qëndrueshëm. Megjithatë, trendi i alokimeve nga Granti i Përgjithshëm prej komunave tregon se në disa vende ka zbritje të financimit të shërbimeve.

Financimi joadekuat i kompetencave të decentralizuara/centralizuara - Bazuar në Ligjin për Vetëqeverisje Lokale, disa kompetenca kanë qenë të bartura nga procesi i decentralizimit në nivel lokal. Mirëpo, për shkak të ndryshimeve në Ligjet sektoriale (Ligji për Zjarrfikje dhe Shpëtim dhe Ligji për Mbikëqyrjen e Tregut), disa prej tyre janë centralizuar, edhe pse buxheti ka mbetur në nivel lokal. Rast konkret për këtë është çështja e zjarrfikësve dhe Inspektorati për Mbikëqyrjen e Tregut.

Mungesa e financimit të qëndrueshëm - Planifikimi afatgjatë për komunat po shfaqet si problem, me theks në mungesë të kritereve të qarta, se cilat projekte duhet planifikuar në cikle afatmesme (trevjeçare). Nëpërmes planifikimit afatgjatë, komunat po krijojnë obligime, që në rastet e përfundimit të mandatit, ato mbesin edhe për mandatarët e ardhshëm. Si të tilla, zotimet shpesh shihen si copëzim i projekteve vjetore buxhetore në programe trevjeçare.

Financimi pa kriteret nga qendra - Njëra ndër temat që duhet të përfshihet në Ligjin për Financat e Pushtetit Lokal (LFPL) është edhe financimi nga ministritë e linjës, përkatësisht përcaktimi i kriterëve për financim. Ndryshimi më i madh që mund të bëhet në implementimin e kornizës ligjore lidhet me ofrimin e një kërkesë serioze për LFPL, ku të gjitha ministritë që shpërndajnë para për komunat, duhet të ofrojnë kriteret e sakta. Kjo i bie që ministritë duhet të kenë parime, procedura dhe kriteret që duhet ndjekur te këto financime. Ministrive u është dhënë diskrecion për dhënien e projekteve për komunat pa kriteret bazë, gjë e cila dekurajon komunat të rrisin bazën tatimore, të të hyrave vetanake dhe kreativitetin e taksës fiskale.

Hapat:

Shtylla1: Financimi i Shërbimeve Sociale

- Komponenti 1: Krijimi i një granti specifik, i cili do të përcaktonte një minimum të financimit të shërbimeve sociale;
- Komponenti 2: Rreth 5-6 % e grantit të përgjithshëm të alokohet për shërbime sociale (nuk ka bazë ligjore për t'i obliguar komunat, sepse komunat kanë autonomi të përdorimit të grantit të përgjithshëm. Por, ky mund të jetë një rekomandim për komunat që 5 % e GP të përdoret për shërbime sociale;
- Komponenti 3: Financimi minimal i shërbimeve sociale në bazë të të dhënave të rastit;
- Komponenti 4: Shfrytëzimi i buxhetit që është tashmë i alokuar; financimi përmes shfrytëzimit dhe rritjes së vogël të fondit ekzistues për shërbime sociale;
- Komponenti 5: Ofrimi i shërbimeve përmes kostos së shërbimeve (shembuj: 208 EUR për viktimë (50%).

Shtylla 2: Centralizimi/Decentralizimi i Shërbimeve

- Komponenti 1: Rikthimi i kompetencave nga niveli qendror në nivel lokal (aty ku është i planifikuar financimi, ndërkaq AME të mbetet rregullator në vendosjen e standardeve);
- Komponenti 2: Tërheqja e financimit nga niveli lokal në nivel qendror (aktualisht e pamundur ngase prek autonominë e komunave);
- Komponenti 3: Financim i veçantë nga niveli qendror për shërbimet e centralizuara (ky opsion ka implikime shtesë buxhetore).

Shtylla 3: Financimi i Qëndrueshëm

- Komponenti 1: Suficiti buxhetor; një qasje e re për menaxhimin e fondeve apo rregullimi i afateve për mbledhjen e të hyrave vetanake (komunat e mëdha);
- Komponenti 2: Zhvillimi i një studimi që i jepet Parlamentit për marrjen e një vendimi më të gjerë;
- Komponenti 3: Me rekomandim të FMN-së për regjistrimin e kontratave në sistem dhe udhëzimin e ri për vlerësimin e projekteve, duhet vendosur parime dhe standarde se cilat projekte janë kapitale (sipas udhëzimit), kurse regjistrimi si zotime shumëvjeçare (multi-year commitment) për ato projekte që kanë shtrirje mbi një vit.

Shtylla 4: Financimi nga Qendra

- Komponenti1: Duhet të ndërtohen parime, standarde dhe kriteret të qarta të financimit të ministrive të linjës nëpër komuna;

Komponenti 2: Përfaqësim më gjithëpërfshirës në Komisionin e Granteve, duke propozuar kritere për financimin nga ministritë e linjës;

Komponenti 3: Ligji vjetor i Buxhetit të reflektojë në parime për financimin nga ministritë e linjës.

- **Problemi 4:** Rangimi i ulët i qeverisjes lokale në agjendën kombëtare;

Objektivi strategjik 4: Forcimi i rolit ndër-lehtësues në rritjen e koordinimit, bashkëpunimit dhe kohezionit për agjendën e qeverisjes lokale;

Instituti KLGJ synon që nëpërmjet avokimit dhe promovimit të rangojë qeverisjen lokale sa më lartë në prioritetet politike dhe publike, duke kontribuar në grupe tematike profesionale. Njëkohësisht, duke avokuar për komunat nëpërmjet të dhënave të përmbledhura, promovuar komunat dhe së bashku me akterët duke shpërndarë të arriturat. KLGJ synon t'i ndërtojë tre (3) mekanizma për këtë: të informacionit mbi qeverisjen lokale; të debateve për fushën e qeverisjes lokale dhe atë të adresimit dhe reagimit për interesat dhe prioritetet komunale.

Propozimet e KLGJ-së për intervenim:

Instituti KLGJ vendos në pah katër (4) dimensione kyçe në këtë segment:

- (i) Harmonizimi i strategjive/planeve nacionale dhe lokale;
- (ii) Mungesa e kriterëve për financim nga ministritë sektoriale;
- (iii) Ndërlidhja e pamjaftueshme me Departamentin për Zhvillim Ekonomik Lokal në MPL;
- (iv) Mungesa e një skeme për përkrahje teknike, operacionale dhe profesionale për komunat në sektorët specifikë.
- (v) Mungesa e një qendre adekuate të resurseve.

Propozimet e KLGJ-së për intervenim:

Harmonizimi i strategjive/planeve nacionale dhe lokale - Në procesin e hartimit të strategjive/planeve në të dyja nivelet e qeverisjes, duhet të forcohet mekanizmi i konsultimit. Vendosja e standardeve dhe monitorimi duhet të forcohet, njëkohësisht të eliminohet dublikimi dhe fragmentimi i politikave dhe buxheteve.

Financimi i integruar dhe i balancuar nga niveli qendror - Niveli qendror, ministritë e linjës, duhet të vendosin kritere për financim, njëkohësisht të fuqizojnë komponentin e analizës për nevojat komunale, duke intervenuar në bazë të nevojave. Vendosja e një sistemi të integruar, do të forconte komponentin e mbështetjes strategjike, njëkohësisht, do të siguronte zhvillim të balancuar dhe do të nxiste projektet ndër-komunale.

Forcimi i mekanizmit të koordinimit për zhvillim ekonomik lokal - Departamenti për Zhvillim Ekonomik Lokal, duhet të shtojë rolin dhe kapacitetet për analiza dhe planifikim në mbështetje të zhvillimit ekonomik lokal. Ky mekanizëm duhet të ofrojë rekomandime për ministritë sektoriale, për nevojat për intervenim, duke adresuar sfidat e komunave në këtë fushë.

Ndihma teknike, operacionale dhe profesionale për komunat - Ministria përgjegjëse për pushtet lokal, në koordinim me ministritë sektoriale duhet të avancojnë mekanizmat e përkrahjes për komunat.

Bazuar në analizat e raporteve periodike, matjes së performancës dhe çështjeve të ngritura nga komunat, MPL dhe ministritë e linjës duhet të hartojnë planin për mbështetje teknike, operacionale dhe profesionale për komunat. Njëkohësisht, në procesin e hartimit të politikave të reja, apo reformave, të parashoh në plan veprimi edhe mbështetjen për komunat.

Hapat:

Shtylla 1: Harmonizimi i strategjive/planeve nacionale dhe lokale:

- Komponenti 1: Analiza e hendeqeve në mes strategjive nacionale dhe lokale;
- Komponenti 2: Konsultimi paraprak, në procesin e hartimit të strategjive lokale;
- Komponenti 3: Mbështetja teknike dhe profesionale në hartimin e strategjive lokale nga niveli qendror.

Shtylla 2: Financimi i integruar dhe i balancuar nga niveli qendror

- Komponenti 1: Analiza e financimit të ministrive të linjës për komunat; dhe vlerësimi i shpërndarjes së balancuar;
- Komponenti 2: Vendosja e kriterëve për financim nga ministritë e linjës;
- Komponenti 3: Nxitja e bashkëpunimit ndër-komunal dhe ndër-qeveritar në projektet e përbashkëta;

Shtylla 3: Forcimi i mekanizmit të koordinimit për zhvillim ekonomik lokal

- Komponenti 1: Forcimi i kapaciteteve të Departamentit për Zhvillim Ekonomik Lokal;
- Komponenti 2: Forcimi i koordinimit në mes komunave dhe nivelit qendror;
- Komponenti 3: Programe të veçanta, për forcimin e strukturave për zhvillim ekonomik lokal në Komuna;

Shtylla 4: Ndhimja teknike, operacionale dhe profesionale për komunat

- Komponenti 1: Analiza e përgjegjësive dhe kompetencave të përbashkëta me komunat;
- Komponenti 2: Vlerësimi i nevojave për mbështetje teknike, operacionale dhe profesionale;
- Komponenti 3: Ndërtimi i mekanizmave adekuat për koordinim me komunat;

Shtylla 5: Qendra e resurseve

- Komponenti 1: Krijimi i një mekanizmi të konsoliduar dhe të qëndrueshëm për ndërtim të kapacitetit të komunave dhe trajnimi i shërbyesve civilë të qeverisë lokale dhe profesionistëve tjerë të specializuar mbi praktikën më të mira në administratën lokale;
- Komponenti 2: Për të operuar si qendër trajnimi dhe për asistencë teknike, ky kapacitet mund të drejtohet kolektivisht nga një grup i institucioneve të interesuara.

- **Problemi 5:** Ndër-veprimi i ulët akterëve lokalë;

Objektivi strategjik 5: Avancimi i platformave dhe rrjeteve në forcimin e agjendës për bashkëpunim me/mes akterëve lokalë

Bazuar në kërkesat e akterëve (ministrive sektoriale dhe komunave), Instituti KLGJ do të ofrojë punëtori dhe diskutime të fokusuara mbi fushat që prekin kompetencat komunale. Në këto punëtori, do të bëjë bashkë akterët në zhvillimin dhe avancimin e politikave, bazuar në kërkesat e palëve të interesit. Njëkohësisht, do të zhvillohen diskutime të fokusuara me akterët mbi fushat tematike që dalin nga trajnimet.

Instituti KLGJ vendos në pah nevojën për tri dimensione kyçe në këtë segment:

- i. Mekanizma të dobët të kontrollit dhe balancit;
- ii. Rritje të rolit partiak në administrimin e administratës;
- iii. Ndërveprim të ulët mes akterëve komunalë.

Propozimet e KLGJ-së për intervenim:

Forcimi i mekanizmave të mbikëqyrjes dhe balancit të pushteteve - Në procesin e vlerësimit të qeverisjes lokale, duhet të parashihen mekanizma të mbikëqyrjes dhe balancit të pushteteve, duke siguruar funksionim efikas dhe llogaridhënie. Ndërkaq, në sistemin aktual, duhet të forcohen trupat e kuvendit, për të rritur mbikëqyrjen dhe llogaridhënien.

Ulja e ndikimit partiak në administratë: Në procesin e vlerësimit, duhet të parashihet ndarja e qartë në mes vizionit politik dhe administratës, duke rishikuar edhe nevojën për vendosjen e një mekanizmi udhëheqës për stafin civil, që do të forconte (vazhdimësinë), memorien institucionale. Njëkohësisht, drejtorëve t'u forcohet pavarësia nëpërmjet konfirmimit nga Kuvendi Komunal dhe duke vendosur kritere profesionale. Në sistemin aktual, duhet të qartësohet funksionimi në mes drejtorëve dhe shefave të sektorëve, përkatësisht vizionit politik dhe shërbimit civil.

Rritja e ndërveprimit mes akterëve komunalë: Komunitat, duhet të fuqizojnë mekanizmin e konsultimit, përfshirjes dhe bashkë-krijimit të politikave me akterët lokalë. Në veçanti, duke fuqizuar mekanizmat aktualë si, këshillat e fshatrave dhe lagjeve, komitetet konsultative profesionale dhe komitetet sektoriale në kuvend. Njëkohësisht, duke ndërtuar trupa joformal të konsultimit dhe koordinimit dhe agjenda të përbashkëta të veprimit me akterët lokalë.

Hapat:

Shtylla 1: Forcimi i mekanizmave të mbikëqyrjes dhe balancit të pushteteve

Komponenti 1: Analiza e opsioneve, për forcimin e mekanizmave të mbikëqyrjes dhe balancit të pushteteve;

Komponenti 2: Fuqizimi i trupave aktual komunalë, për mbikëqyrje dhe përfshirje në politik-bërje;

Komponenti 3: Avancimi i kulturës demokratike për transparencë dhe llogaridhënie.

Shtylla 2: Ulja e ndikimit partiak në administratë

Komponenti 1: Analiza e opsioneve të vlerësimit, për mekanizmat e mbikëqyrjes dhe llogaridhënies së administratës;

Komponenti 2: Forcimi i mekanizmave që sigurojnë (vazhdimësi) memorie institucionale;

Komponenti 3: Ndarja e qartë në mes vizionit politik dhe mbikëqyrjes për administratën.

Shtylla 3: Rritja e ndërveprimit mes akterëve lokalë

Komponenti 1: Forcimi i mekanizmave (trupave) komunalë për konsultim, përfshirje, mbikëqyrje dhe bashkë-krijim të politikave lokale;

Komponenti 2: Ndërtimi i mekanizmave dhe agjendave për bashkëpunim dhe koordinim mes akterëve lokalë.

Plani i Veprimit

#	Përshkrimi i projektit	Objektivat specifik	Ndërlidhja me politikat dhe strategjitë institucionale	Rezultatet e pritura	Aktivitetet kryesore	Grupet e synuara	Programi dhe partnerët	Periudha
1	Dialogu për Komunitet Evropiane (DEM) synon të forcojë qeverisjen vendore përmes avancimit të dialogut dhe politikave ndër-institucionale, ngritjes së kapaciteteve, rritjes së rolit të komunave, promovimit të digjitalizimit dhe inovacionit, si dhe forcimit të bashkëpunimit rajonal.	Harmonizimi i legjislacionit; kolezioni dhe ambiguiteti	Strategjia për Vetëqeverisje Lokale (2016-2026)	Rritja e pronësisë së komunave në legjislacion Forcimi i angazhimit profesional në komuna Forcimi i kapaciteteve komunale në hartim të rregullativës komunale	Programet e avancuara të trajnimeve për zyrtarët komunalë Ndërtimi i kapaciteteve dhe mekanizmave profesionalë në nivel lokal Punëtoritë e përbashkëta dhe konsulta në mes nivelit lokal dhe qendror për avancimin e rregullativës komunale, dhe përfshirja e akterëve tjerë lokalë në këtë proces	Zyrtarët komunalë MAPL Ministritë e linjës Organizatave të shoqërisë civile Grupet e marginalizuara Bizneset	Ambasada Norvegjeze;	Maj 2021 – Qershor 2024

2	Dialogu për Komunitat Evropiane (DEM)	Forcimi i Mekanizmave koordinues në disa nivele (ndër-qeveritar; ndër-institucional dhe ndër-komunal)	Strategjia për Vetëqeverisje Lokale (2016-2026)	Forcimi i mekanizmave Avancimi i proceseve Ndërtimi i praktikave të qëndrueshme	Organizimi i punësive të përbashkëta me fushat sektoriale në nivel lokal Forcimi i organizatave të shoqërisë civile në nivel lokal	Zyrtarët komunalë MAPL Ministritë e linjës Organizatave të shoqërisë civile Grupet e marginalizuara Bizneset	Ambasada Norvegjeze;	Maj 2021 – Qershor 2024
3	Dialogu për Komunitat Evropiane (DEM)	Forcimi i qasjes strategjike komunale, karshi zhvillimit dhe financimit të qëndrueshëm	Strategjia për Zhvillim Ekonomik Lokal (2019-2023)	Forcimi i nivelit të mesëm në funksion të planifikimit strategjik dhe zhvillimit të komunave	Mbështetje profesionale dhe teknike për funksionalizimin e zyrave për projekte	Zyrtarët komunalë MAPL Ministritë e linjës Organizatave të shoqërisë civile Grupet e marginalizuara Bizneset	Ambasada Norvegjeze;	Maj 2021 – Qershor 2024

4	Dialogu për Komunitat Evropiane (DEM)	Promovimi i qeverisjes lokale në agjendat nacionale	Strategjia për Vetëqeverisje Lokale (2016-2026)	Forcimi i koordinimit Forcimi i bashkëpunimit dhe kohezionit për agjendën e qeverisjes lokale	Përkrahja e dialogut ndër-institucional;	Zyrtarët komunalë MAPL Ministritë e linjës Organizatat e shoqërisë civile Grupet e marginalizuara Bizneset	Ambasada Norvegjeze;	Maj 2021 – Qershor 2024
5	Dialogu për Komunitat Evropiane (DEM)	Rritja e ndërveprimit nëpërmjet inovacionit dhe digjitalizimit	Strategjia për Vetëqeverisje Lokale (2016-2026) Strategjia për Zhvillim Ekonomik Lokal (2019-2023)	Avancimi i mekanizmave Forcimi i agjendës për bashkëpunim në mes aktereve lokalë	Organizimi i punës me këshillat e fshatrave, trupat e Kuvendit, organizatat e shoqërisë civile dhe bizneset Avancimi i proceseve inovative dhe forcimi i proceseve të digjitalizimit	Zyrtarët komunalë MAPL Ministritë e linjës Organizatat e shoqërisë civile Grupet e marginalizuara Bizneset	Ambasada Norvegjeze;	Maj 2021 – Qershor 2024
6	Citizens Engagement Activity	Ngritja e kapaciteteve në procesin e monitorimit	Strategjia Qeveritare për Bashkëpunim (2019-2023)	Trajnimi i trajnerëve (ToT)	Hartimi dhe zbatimi i kurikulës; Trajtimi i njëzetetë (28) trajnerëve dhe certifikimi	Organizatat e shoqërisë civile; Aktivistë socialë;	USAID/KCSF	Janar 2021 – Janar 2026

7	Citizens Engagement Activity	Ndërtimi i metodologjive dhe mjeteve të monitorimit	Strategjia Qeveritare për Bashkëpunim (2019-2023)	Hartimi i metodologjisë për monitorimin e konsultimit publik dhe financimit publik të OJQ-ve	Ndërtimi i dy (2) metodologjive: Metodologjia për monitorimin e konsultimit publik dhe monitorimit të financimit publik	Organizatrat e shoqërisë civile; Aktivistë socialë	USAID/KCSF	Janar 2021 – Janar 2026
8	Citizens Engagement Activity	Takimet konsultuese dhe validuese me zyrtarët komunalë	Strategjia për Vetëqeverisje Lokale (2016-2026)	Punëtori për adresimin e sfidave	Pesë (5) takime me nga tetë (8) komuna reprezentuese të rajoneve	Komunat	USAID/KCSF	Janar 2021 – Janar 2026
9	Citizens Engagement Activity	Nxjerrja e raporteve vjetore të monitorimit	Strategjia për Vetëqeverisje Lokale (2016-2026)	Adresimi i konkluzioneve dhe rekomandimeve	Raportet vjetore të monitorimit të konsultimeve publike dhe financimit të OJQ-ve	Organizatrat monitoruese Hartuesit e raportit	USAID/KCSF	Janar 2021 – Janar 2026
10	Shoqëria Civile Promotor i Kontributit Publik	Forcimi i kapaciteteve të OShC-ve lokale për zhvillimin e iniciativave komunitare	Strategjia për Vetëqeverisje Lokale (2016-2026); Strategjia Qeveritare për Bashkëpunim me Shoqërinë Civile (2019-2023)	OShC-të lokale përfshihen në trajnime modulare, platformën (inkubatorin) dhe vizita studimore.	Trajnimet modulare të avancuara për OShC-të	Zyrtarët komunalë Organizatrat e shoqërisë civile Grupet e marginalizuara	SMART Ballkans;	Korrik 2023 – Tetor 2024

11	Shoqëria Civile Promotor i Kontributit Publik	Rritja e pjesëmarrjes dhe kontributit të qytetarëve dhe komuniteteve lokale në politikbërjen, nëpërmjet fasilimitit të OShC-ve	Strategjia për Vetëqeverisje Lokale (2016-2026); Strategjia Qeveritare për Bashkëpunim me Shoqërinë Civile (2019-2023)	Përfaqësues institucionalë/mek anizma komunale do të përfshihen në identifikim, bashkëkrijim dhe adresim të çështjeve lokale	Angazhimi i OShC-ve (ndërlehtësimi) në komunitetet lokale (grupet e nën-përfaqësuara) dhe institucionet lokale	Zyrtarët komunalë Organizatrat e shoqërisë civile Grupet e marginalizuara	SMART Ballkans;	Korrik 2023 – Tetor 2024
12	Shoqëria Civile Promotor i Kontributit Publik	Përfshirja në platformën e KLGIsë (inkubatorit) për mbështetje tematike të OShC-ve në bashkëkrijimin e politikave lokale	Strategjia për Vetëqeverisje Lokale (2016-2026); Strategjia Qeveritare për Bashkëpunim me Shoqërinë Civile (2019-2023)	OShC-të, grupet përfaqësuese, institucionet komunale marrin mbështetje profesionale/tematike (inkubim) në procesin e identifikimit, bashkëkrijimit dhe adresimit	Platforma e përkrahjes tematike dhe profesionale (KLGIs platformë)	Zyrtarët komunalë Organizatrat e shoqërisë civile Grupet e marginalizuara	SMART Ballkans;	Korrik 2023 – Tetor 2024
13	Shoqëria Civile Promotor i Kontributit Publik	Partneriteti regjional i OShC-ve në krijimin e rrjeteve, ndarjen e praktikave dhe modeleve	Strategjia për Vetëqeverisje Lokale (2016-2026); Strategjia Qeveritare për Bashkëpunim me Shoqërinë Civile (2019-2023)	OShC-të lokale do të njihen, shkëmbejnë dhe marrin praktika, modele rajonale	Ndërtimi i rrjetit, shkëmbimi i përvojave dhe adaptimi i modeleve	Zyrtarët komunalë Organizatrat e shoqërisë civile Grupet e marginalizuara	SMART Ballkans;	Korrik 2023 – Tetor 2024

Plani i Financimit

Ekzistojnë së paku tri qasje për mbledhje të fondeve: i. programet e mbuluara nga donatorët; ii. përkrahja nëpërmjet core grant dhe iii. burimet tjera të financimit (diversifikimi). Deri në vitin 2024, programet mbulohet vetëm nga donatorët, ndërkaq nga viti 2025, përveç aplikimeve në programe/projekte synohet të sigurohen burime tjera (diversifikim i fondeve).

- Donatorët (aktuale);
- Participimi për programin e certifikuar (2025);
- Fee e trajnimeve dhe participimi i komunave, partnerëve zhvillimorë (2025);
- Kontratat për hartimin e dokumenteve, strategjive komunale dhe planeve të veprimit; (2025);
- Participimi/pagesa e dedikuar për shfrytëzimin e hapësirave dhe pajjeve (2026);

Burimet e financimit dhe donatorët kryesorë (2024):

Nr	Emri i Projektit	Donatori	Shuma
1.	Dialogue for European Municipalities	Ambasada Norvegjeze	100,164.00 €
2.	Civil Engagement Activity	Fondacioni Kosovar për Shoqëri Civile/ USAID:	32,157.00 €
3.	Shoqëria Civile Promotor i Kontributit Publik	SMART Balkans – Qeveria Norvegjeze	16,658.00

Fushat e Mbuluara:

- Programet/aktivitetet e strategjisë 2024;

Projeksionet e reja (2024 – në vazhdim):

- Certifikimi i programit trajnues;
- Hapësirat multi-funksionale;
- Investimet dhe Pajisjet;
- Avancimi i dokumenteve organizative, strukturave dhe stafit;
- Anëtarësimet dhe rrjetet;

**KOSOVO LOCAL
GOVERNMENT
INSTITUTE**

Kosovo Local Government Institute
Address: Str. Egnatia, E-9, FI-3, Nr. 17, 10000
Prishtinë, Republic of Kosovo
Tel: +383 (0) 38 522 000
Mobile: +383 (0) 44 253 835
E-mail: info@klgi-ks.com | web: www.klgi-ks.com